

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNIT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov
EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNIT**

PaedDr. Jana Čubirková

**Opakujeme na Testovanie 9 – 2.časť
Cvičenia zo slovenského jazyka, 9.ročník
(pracovné listy)**

2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava

Autor UZ: PaedDr. Jana Čubirková

Kontakt na autora UZ: cubirkovajana@gmail.com

Názov: Cvičenia zo slovenského
jazyka, 9. ročník

Rok vytvorenia: 2014

Oponentský posudok vypracoval: Mgr. Peter Kimák-Fejko

ISBN 978-80-8052-916-1

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah

Pracovný list č.1: Príslovky	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Pracovný list č.2: Delenie prísloviek.....	6
Pracovný list č.3: Opakovanie prísloviek	8
Pracovný list č.4 : Predložky	9
Pracovný list č.5Predložky - jazykové okienko	12
Pracovný list č.6: Opakovanie predložiek.....	13
Pracovný list č.7: Spojky	14
Pracovný list č.8: Pravopis spojok	16
Pracovný list č.9: Opakovanie spojok.....	19
Pracovný list č.10: Častice.....	20
Pracovný list č.11: Opakovanie častíc	22
Pracovný list č.12: Citoslovčia	23
Pracovný list č.13: Opakovanie citosloviec	26
Pracovný list č.14: Opakovanie neohybných slovných druhov	27
Zoznam bibliografických odkazov	31

Pracovní list č.1: Príslovky

1. Rozhodnite o pravdivosti nasledujúcich tvrdení:

ÁNO-NIE Príslovky sú ohybné plnovýznamové slová.

ÁNO-NIE Príslovky sú neohybné neplnovýznamové slová.

ÁNO-NIE Príslovky sú neohybné plnovýznamové slová.

ÁNO-NIE Niektoré príslovky sa dajú stupňovať.

ÁNO-NIE Niektoré príslovky sa dajú skloňovať.

ÁNO-NIE Niektoré príslovky sa dajú časovať.

ÁNO-NIE Príslovky vyjadrujú okolnosti deja.

ÁNO-NIE Príslovky označujú vlastnosti osôb, zvierat a vecí.

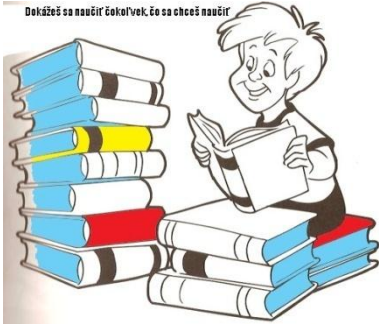
2. Ku každému obrázku vymyslite 2 vety, v ktorých sa bude nachádzať príslovka:

Napr.: Susedia sa hlasno rozprávajú. Správajú sa k sebe priateľsky.

Dokáže sa naučiť? Každý vek. Čo sa chceš naučiť?

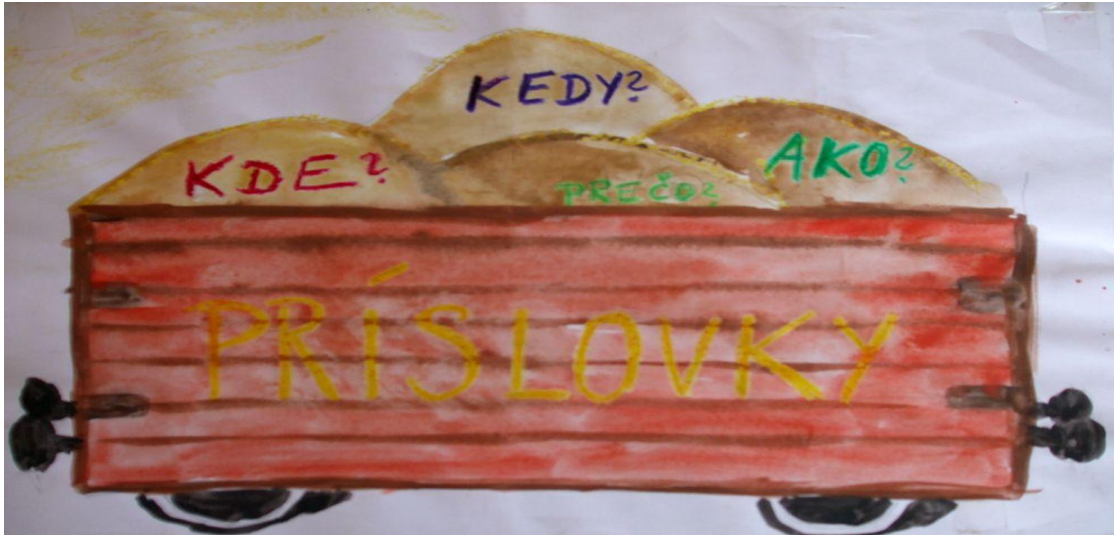

Pracovný list č.2: Delenie prísloviak

1. V nasledujúcich vetách podčiarknite príslovky a roztried'te ich podľa druhu. Ako pomôcka vám posluží vagón s otázkami:

- A/ Dieťa kráča opatrne a pomaly.
B/ Zrazu vošiel neisto do izby.
C/ Báseň sa naučím naspamäť.
D/ Náročky ho kopol rovno do kolena.
E/ Večer sa vrátil šťastne domov.
F/ Vieme sa správať slušne a spoločensky.
G/ Učíme sa to vysloviť správne po slovensky.
H/ Urobil to omylom.
I/ Vedela som to už oddávna.
J/ Novým autom pôjdem krokom.
K/ Vonku fúka silný vietor.

PRÍSLOVKY MIESTA	PRÍSLOVKY ČASU	PRÍSLOVKY SPOSOBU	PRÍSLOVKY PRÍČINY

2. Vyberte vhodný výraz zo zátvorky a doplňte ho do vety:

- A/ /V tom, vtom/ vyšiel von.
- B/ Bol priateľský iba /naoko, na oko/.
- C/ Rozprávam príliš /nahlas, na hlas/.
- D/ Pacienti túžia /po tichu, potichu/.
- E/ Báseň sa naučím /spamäti, z pamäti/.

3. Vystupňujte správne príslovky v tabuľke:

PRVÝ STUPEŇ	DRUHÝ STUPEŇ	TRETÍ STUPEŇ
pekne		
	milšie	
útulne		
		najlepšie
	vyššie	
veselo		
		najrýchlejšie

4. Doplňte a rozlišujte príslovky a prídavné mená. Príslovky podčiarknite:

- A/ Vykonal hrdinsk_ skutok. Zachoval sa naozaj hrdinsk_.
- B/ Kúpim si nemeck_ slovník. Hovorím po nemeck_.
- C/ Obrázok si namaloval majstrovsk_. To bol majstrovsk_ zápas.
- D/ Slovensk_ študenti išli na výlet do Poľska. Poľskí študenti sa učia po slovensk_.

5. Do ľudových múdrostí doplňte vhodnú príslovku:

/lenivo, hlboko, naposledy, najlepšie, ďaleko, zajtra, včera, pekne/

- A/ Kto sa smeje, ten sa smeje
- B/ Jablko nepadá od stromu.
- C/ Kto žije, sám seba bije.
- D/ Kto orie, zlato vyoráva.
- E/ Kto luhal, tomu neuveria.
- F/ Keď je na Romana, bude žatva požehnaná.

Pracovný list č.3: Opakovanie prísloviak

1. Príslovky sú:

- A/ ohybné plnovýznamové slová, ktoré vyjadrujú okolnosti deja.
- B/ neohybné plnovýznamové slová, ktoré vyjadrujú okolnosti deja.
- C/ neohybné neplnovýznamové slová, ktoré vyjadrujú okolnosti deja
- D/ neohybné plnovýznamové slová, ktoré vyjadrujú počet a poradie.

2. V ktorej vete sa nachádza príslovka?

- A/ Mám okolo sto zošitov.
- B/ Idem okolo obchodného domu.
- C/ Prechádzam okolo.
- D/ Prejdem popri rieke.

3. V ktorej možnosti sú len príslovky?

- A/ len, včera, naschvál
- B/ dobre, nahlas, asi
- C/ včera, ďaleko, omylom
- D/ náročky, teraz, lebo

4. V ktorej možnosti je správne vysvetlený frazeologizmus?

- A/ hovorí z cesty – nahlas
- B/ akoby hrach na stenu hádzal – zrozumiteľne
- C/ píše ako kocúr – škaredo
- D/ škoda hovoriť – rýchlo

5. V ktorej možnosti sa dajú všetky príslovky stupňovať?

- A/ mlčky, hlboko, odvtedy
- B/ denne, náročky, mlado
- C/ po slovensky, do ružova, pekne
- D/ pomaly, ďaleko, vysoko

Pracovní list č.4: Predložky

1. V osemsmierovke nájdite predložky:

S	P	O	P	O	D	A
I	R	L	Ž	E	A	K
E	E	V	L	S	O	A
O	D	D	O	S	E	K
N	Y	U	V	T	R	U
E	Z	O	B	O	P	O
D	A	I	Z	D	E	M

2. V nasledujúcej rozprávke nájdite a podčiarknite predložky:

Kto verí v dobrotu Nebeského Otca, ten sa nikdy nesklame.

Bolože to radosti medzi anjelmi a svätými, keď sa deputácia vrátila s radostnou správou, že Froliš smie ostať v nebi.

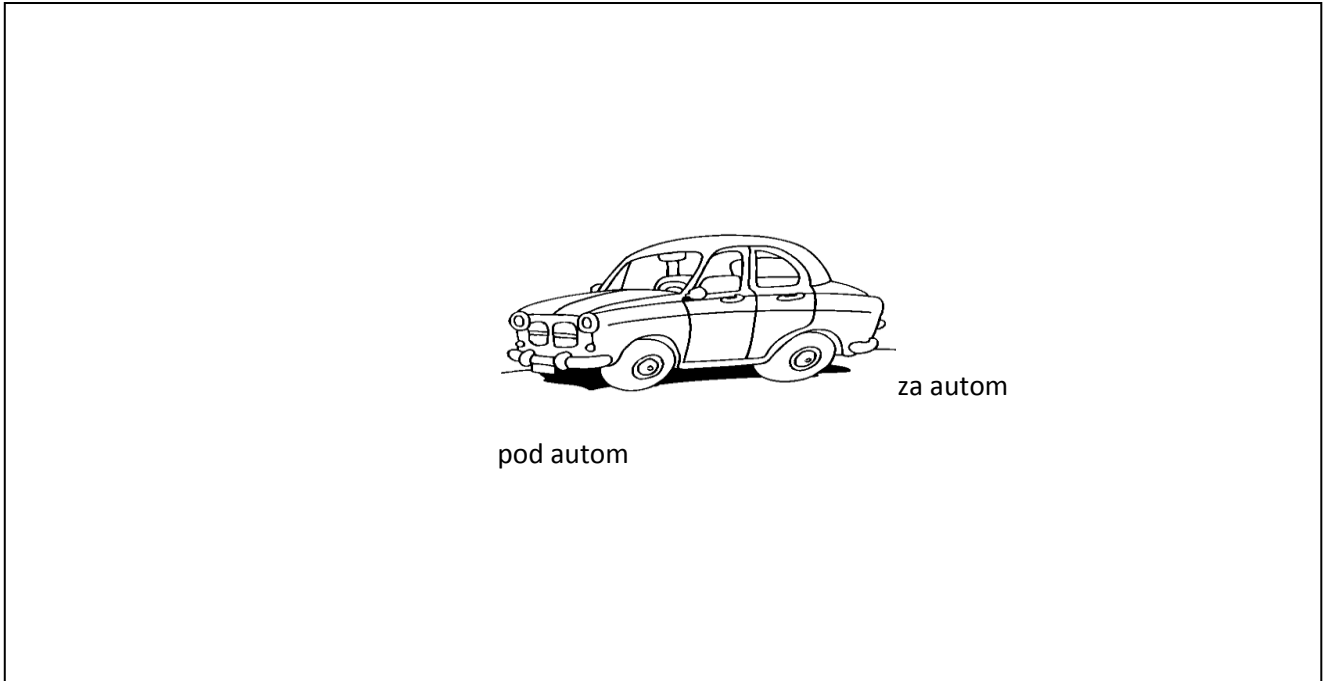
Svätý Peter fajčil ako fabrický komín a na každého, s kým sa stretol, sa milo usmieval. Všetci sa radovali, len Pehavec nie, lebo Froliš mu bol tŕňom v oku a už skúsil, že s ním nie sú nijaké žarty. Ej, keby on mal také rožky, však by mu ukázal! Mrzutý bol preukrutne a ešte pre čosi sa pajedil. Strážny anjel, čo bol sľúbil priniesť Joldáša, sľub splnil. Pehavec sa tešil, že Froliša z neba vyženú a Joldáš bude jeho. Ale sa prerátal. Froliš ostal v nebi a Joldáš bol jeho psíkom.

Pred nebeskou bránou bola krásna búdka, celá vymaľovaná. Na streche búdky žrdka s tabuľkou: Pozor, zlý pes! Keď svätý Peter nad tabuľkou krútil hlavou, Froliš mu povedal:

- To musí byť, aby sme odstrašili kadejakých pobehajov, ktorí by sa podfukom chceli dostať do neba.

Svätý Peter sa nezdržal úsmevu. Froliš sa začervenal a zmlkol.

3. Utvorte čo najviac predložkových spojení s podstatným menom auto a určte ich pád:

Napr.: za autom – Inštrumentál, pod autom – Inštrumentál,

.....

.....

.....

4. Rozlíšte, kedy ide o príslovku a kedy o predložkové spojenie:

- A/ Muž si sadol vedľa. – Sadol si vedľa mňa.
- B/ Išiel hore ulicou. – Chod' hore!
- C/ Na oko si dám masť. – Naoko sa tváril pokojne.
- D/ Vtom vošiel do bytu. – Ostanem v tom byte.
- E/ Odpovedaj nahlas! – Beriem kvapky na hlas.
- F/ Prechádzam sa okolo. – Prešiel okolo školy.

5. Vypíšte predložkové spojenia, v ktorých nastáva vokalizácia. Určte pád:

do školy **vo vami** **zobchodu**
so sestrou **so synom** **h**ado mnou
o knihe **bezo mňa** **ku mne**

.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. Vypíšte predložkové spojenia, v ktorých nastáva spodobovanie:

s ňou, k mame, s vami, zo školy, ku kamarátke, ku mne, so mnou, pod stromom, bez teba, s otcom, k nemu, z cukru, z kapusty, z Košíc, z pece, uprostred dediny, zo zeleniny, s nami, ku koncu, s tetou, so sestrou, s ružou, bez peňazí, z domu, s o susedom, pod strechou

.....
.....
.....
.....

Pracovný list č.5: Predložky – jazykové okienko

1. Podčiarknite správne predložkové väzby:

- A/ pre poruchu – kvôli poruche
- B/ chodiť do školy – chodiť na školu
- C/ vzhľadom na to – vzhľadom k tomu
- D/ ísť pre tašku – ísť po tašku
- E/ cez naše sily – nad naše sily
- F/ za prvé – po prvé
- G/ písať s perom – písať perom
- H/ kniha na čítanie – kniha k čítaniu
- I/ ísť po lekára – ísť pre lekára
- J/ buď na mňa dobrý – buď ku mne dobrý
- K/ prídem za chvíľku – prídem o chvíľku
- L/ kto je u telefónu – kto je pri telefóne
- M/ počas prázdnin – behom prázdnin
- N/ k písaniu – na písanie
- O/ pre chorobu – v dôsledku choroby
- P/ to závisí od teba – to závisí na tebe
- R/ idem na záhradu – idem do záhrady
- S/ v priebehu polhodiny – behom polhodiny
- T/ slúžiť k čomu – slúžiť na čo
- U/ som v izbe – som na izbe
- V/ záleží na počasí – záleží od počasia
- Z/ stáť u okna – stáť pri okne
- Y/ ísť na raňajky – ísť k raňajkám
- X/ hrať na klavír – hrať na klavíri

Pracovný list č.6: Opakovanie predložiek

1. Predložky sú:

A/ ohybné plnovýznamové slová, ktoré stoja pred slovom a tomuto slovu určujú pád.

B/ neohybné neplnovýznamové slová, ktoré stoja pred slovom a tomuto slovu určujú pád.

C/ neohybné neplnovýznamové slová, ktoré vyjadrujú okolnosti deja.

D/ neohybné neplnovýznamové slová, ktoré môžeme stupňovať.

2. V ktorej možnosti sú predložkové spojenia v rovnakom páde?

A/ od suseda, zo školy, do obchodu

B/ pre teba, u sestry, ku učiteľke

C/ so synom, s mamou, z kabelky

D/ o žiakoch, pod stromom, pri dome

3. V ktorej možnosti nastáva spodobovanie?

A/ s nami, zo školy, s ňou

B/ so mnou, k nim, s tetou

C/ bez teba, so stuhou, ku kráľovi

D/ s deťmi, ku mne, okolo cesty

4. V ktorej možnosti sú správne napísané predložkové väzby?

A/ s kuchyne, zo stromu, z kaviarne

B/ z Popradu, z lesa, s hanbou

C/ z mamou, k tete, s múky

D/ zo sebou, s ním, z nami

5. V ktorej možnosti nastáva vokalizácia predložiek?

A/ vo vode, so sestrou, ku kamarátke

B/ bezo mňa, pod lavičkou, na stole

C/ o knihe, so sekretárkou, do práce

D/ ku mne, na tvári, uprostred dediny

Pracovný list č.7: Spojky

1. Doplňte nasledujúcu vetu:

Spojky sú neohybné neplnovýznamové slová, ktoré

2. V nasledujúcom článku vyhľadajte a podčiarknite spojky:

Týždeň hlasného čítania

KOŠICE

Šesťdesiat žiakov zo Súkromnej základnej školy Slobody 1 v Košiciach sa zapojilo do projektu *Týždeň hlasného čítania*. Deťom sa tohoročná forma hracích plánikov veľmi páčila. Čítanie sme si spestrili každodenným hľadáním indícií, ktoré sa vyskytli na najrozličnejších miestach schované v žltom kindervajčku.

Učitelia konštatovali, že každodenné hlasné čítanie zlepšilo úroveň čítania na hodinách a predovšetkým rozvíjalo čítanie s porozumením (celoslovenský problém) – kto nerozumel, musel čítať viackrát, aby si vedel vyplniť plánik

a splnil úlohu. Deti získali certifikáty a najlepších pátračov sme odmenili.

V našej škole realizujeme počas školského roka viaceré projektov na skvalitnenie

čitateľských zručností, ale tento projekt Združenia Orava má počas piatich rokov existencie školy vždy veľký úspech.

Zuzana RÉVÉSZOVÁ, Košice

/z internetu/

3. Do viet doplňte chýbajúcu spojku:

- A/ Neprišiel k nám, nemal čas.
- B/ Žiačka povedala pani učiteľke, nemá domácu úlohu.
- C/ Chcel jej kúpiť darček, nemal peniaze.
- D/ Chytil mačku, tá mu ušla.
- E/ Pripravoval sa na písomku, dostal zlú známku.
- F/ Bol nespokojný, zmeškal vlak.
- G/ Vyhováral sa, má veľa práce.
- H/ Prišiel, sa aj pozdravil.
- I/ Som mladší môj brat.
- J/ Poprosil som ho, sa vrátil.

4. Spojky spájajú slová alebo vety. Rozlišujte ich:

Dievčatá a chlapci sa vybrali na výlet do lesa. Dievčatá rozložili deky a chlapci pripravili oheň. V lese si spomenuli, že doma zabudli lekárničku. Obdivovali prírodu, líuku, kvety a zvieratá. Nazbierali plný košík hřibov i lesných malín. Unavení a spokojní sa večer vrátili šťastne domov. Doma vyrozprávali svoje zážitky rodičom a starým rodičom.

5. Dokončite vety, doplňte spojky a podčiarknite ich:

- A/ Hovorí o svojej rodine
- B/ Prekvapilo ma
- C/ Utekal von
- D/ Som spokojný
- E/ Vybrala som si darček
- F/ Hovoril mu
- G/ Prišli sme na ihrisko
- H/ Opýtal sa ma
- I/ Chceme usilovne pracovať
- J/ Povedal som mu

Pracovný list č.8: Pravopis spojok

- 1. Pozorne si prečítajte nasledujúci text. Správne doplňte čiarky a podčiarknite spojky. Do tabuľky vpíšte prirad'ovacie a podrad'ovacie spojky:**

Citrón

Citrón pochádza pravdepodobne z Indie no faktom je že v hebrejskom a arabskom jazyku slovo limun označuje všetko južné ovocie umožňuje predpokladať že arabský svet už dávno pozná toto ovocie dokonca profitoval z jeho estetickej hodnoty pri skrášľovaní záhrad v tradičnom maurskom štýle.

Vôňa citrónu sa rozprestiera v celej stredozemnej oblasti – od Sicílie po Španielsko od Izraela po Portugalsko. Pre veľký dopyt po citrusoch v menej slnečných krajinách dostali zelenú zdraviu škodlivé konzervačné technológie a keďže sme odkázaní na bežné distribučné kanály ak sa chceme zásobovať týmto južným ovocím hrozí nám nebezpečenstvo že sa prostredníctvom jeho kôry dostanú do nášho organizmu škodlivé látky. Jej konzumácii sa radšej vyhnime,

Hodnota dnes už masovo dostupného citrónu sa skrýva vo vysokom obsahu vitamínu C keďže na 100 g čerstvého ovocia ho pripadá približne 50 g. Aj v prípade citrónu musíme vyzdvihnúť že čerstvý znamená práve zozbieraný a nie skladovaný v chladiacich boxoch.

Počas diéty nás tradičná kuchyňa učí používať namiesto soli a korenia citrón ako korenie ktoré nielen rozmazná naše chuťové bunky ale pomáha dosiahnuť aj cieľ našej diéty tak že zúžitkujeme danosti tohto ovocia.

Predovšetkým črevný systém nachádza v citróně výborného liečiteľa pretože nezvyčajným spôsobom odstraňuje odpad a uvoľňovanie stolice.

Toto južné ovocie pomáha udržať vylučovanie v rovnováhe a má čistiaci a antibakteriálny účinok.

Skutočne čerstvé ovocie zásobuje organizmus minerálnymi látkami a tak aktivizuje jeho obranyschopnosť a preto je účinným dezinfekčným účinkom.

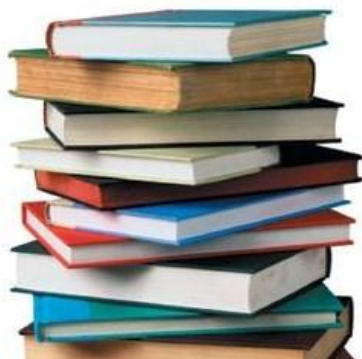
PRIRAĐOVACIE SPOJKY	PODRAĐOVACIE SPOJKY

2. Do nasledujúcich viet doplňte podľa potreby čiarku a podčiarknite spojky:

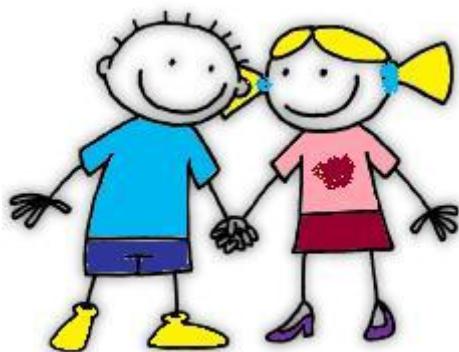
- A/ Je vysoká ako topoľ.
- B/ Nevieť ako ti to mám povedať.
- C/ Neprišli a tak ma veľmi sklamali.
- D/ Rada si prečítam knihu i časopis.
- E/ Záleží mi na tom aby si zajtra prišiel k nám.
- F/ Stretli sme sa a tak sme sa mohli porozprávať.
- G/ Prídete či ostanete radšej doma?
- H/ Nezavolať hoci mi to sľúbil.
- I/ Neozval sa ani neprišiel.
- J/ Utekali a nedobehli.
- K/ Už je jar ale vonku to tak nevyzerá.
- L/ Prídem keď budem mať čas.
- M/ Utekali akoby sa niekam ponáhľali.
- N/ Je múdry ako sova.

3. Ku každému obrázku vymyslíte 2 vety, v ktorých sa bude nachádzať spojka:

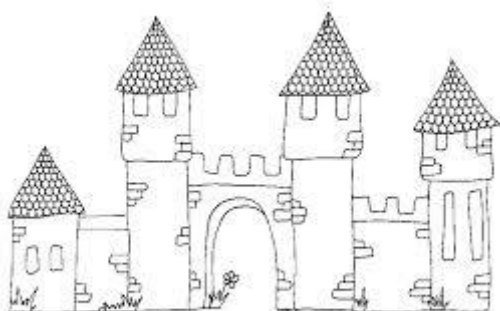
.....
.....

.....
.....

.....
.....

Pracovný list č.9: Opakovanie spojok

1. Spojky sú:

- A/ ohybné neplnovýznamové slová, ktoré spájajú slová alebo vety.
- B/ neohybné neplnovýznamové slová, ktoré spájajú slová alebo vety.
- C/ neohybné neplnovýznamové slová, ktoré spájajú len vety.
- D/ neohybné neplnovýznamové slová, u ktorých nastáva vokalizácia.

2. Vyberte možnosť, v ktorej sú len spojky.

- A/ a, preto, a tak, hore
- B/ no, lebo, keď, ja
- C/ pretože, kým, ak, a tak
- D/ nad, alebo, za, aby

3. V ktorej možnosti nie je pravopisná chyba?

- A/ Neprišiel do školy ani na tréning.
- B/ Buď prídeš do školy alebo budeš mať neospravedlnené hodiny.
- C/ Pomohol mi s upratovaním, a s varením.
- D/ Ani neprišiel ani nezavolať.

4. V ktorej vete sa nachádza prirad'ovacia spojka?

- A/ Sľúbil mi, že sa postará o nášho psa.
- B/ Odišli, lebo sa rozpršalo.
- C/ Povie ti o tom, keď sa stretneme.
- D/ Vrátil sa, no bolo už neskoro.

5. V ktorej vete sa nachádza podrad'ovacia spojka?

- A/ Utekal a pospevoval si.
- B/ Ani nič nehovor, ani nekrič!
- C/ Rada čítam knihy alebo maľujem.
- D/ Prišli, aby sa dozvedeli pravdu.

Pracovní list č.10: Častice

1. Doplňte nasledujúcu vetu:

Častice sú neohybné neplnovýznamové slová,

.....

.....

2. Nájdite častice a vypíšte ich:

samozrejme včera možnoáno
snáď určite veru totiž
omylom naše ved'no
teda samozrejme kdeže

.....

.....

.....

3. Nahrad'te častice synonymami a vety napíšte:

A/ Bodaj by si prišiel! -

B/ Počkám tu najmä na teba. -

C/ Snáď prídem zajtra. -

D/ Len-len sme sa dohodli. -

E/ Určite sa to podarí. -

F/ Aj tak ti neverím ani slovo. -

G/ Azda sa to nakoniec dozviem. -

H/ Hovoríme predovšetkým o tebe. -

4. Rozlíšte vo vetách príslovky, spojky a častice:

Aj on prišiel. Boli tu chlapci aj dievčatá.

Veď sa už konečne priznaj! Neprišiel, veď bol silno prechladnutý.

No dobre, porozmýšľam o tom. Neprišiel do školy, no zavolať aspoň pani učiteľke.

Práve odišiel do mesta. Prečo si to urobila práve ty?

Ani sa mi o tom nesnívalo. Neprišli ani naši kamaráti.

Zavolám ti, či pricestujeme. Či je mi za vami smutno!

Najskôr ma znova oklamal. Najskôr sa idem najesť.

Už sme sa konečne dohodli. Veď mi to už povedz!

Viem to určite. Určite som stratil peniaze.

Predsa si sa nenaučil báseň naspamäť? Neveril som tomu, a predsa to vyšlo.

Doma mám okolo dvadsať kníh. Prechádzam sa okolo. Každý deň idem okolo školy.

Teším sa iba na darčeky. Neprišiel, iba mi poslal balík.

5. Do viet doplňte podľa potreby čiarku a podčiarknite častice:

A/ Poznám tu iba teba.

B/ Hovorím pravdu naozaj.

C/ Vraj odcestoval do cudziny.

D/ Teda vy ste nám pripravili milé prekvapenie!

E/ Áno máš pravdu.

F/ Bodaj by to bola pravda!

G/ On je totiž môj kolega.

H/ Aspoň ti to môžem konečne vysvetliť.

I/ Akože vy ste ma zas nepočúvali?

6. Mám iba teba. Vymyslite ďalšie tri vety a nahrádzajte časticu v úvodnej vete inou časticou. Význam vety sa môže meniť:

A/

B/

C/

Pracovný list č.11: Opakovanie častíc

1. Častice sú:

A/ neohybné neplnovýznamové slová, ktoré vyjadrujú okolnosti deja.

B/ neohybné neplnovýznamové slová, ktoré vyjadrujú osobný postoj hovoriaceho k výpovedi.

C/ neohybné neplnovýznamové slová, ktoré stoja pred slovom a tomuto slovu určujú pád.

D/ neohybné neplnovýznamové slová, ktoré spájajú slová a vety.

2. V ktorej možnosti sa nachádzajú len častice?

A/ nuž, veru, teraz

B/ lebo, samozrejme, pod

C/ pekne, ak, teda

D/ totiž, áno, aspoň

3. V ktorej možnosti sa nachádza častica?

A/ Prišli rodičia aj starí rodičia.

B/ Povedal mi, aby som mu verila.

C/ Ona je totiž moja sestra.

D/ Nevedel, že zajtra sú prázdniny.

4. V ktorej možnosti sa nenachádza častica?

A/ Pravda, bude to pre mňa ťažké.

B/ Predovšetkým sa venuje domácim zvieratám.

C/ Žiaľbohu, niekedy sa pomýlim.

D/ Klameš často.

5. V ktorej možnosti je pravopisná chyba?

A/ Obed mu v'raj chutil.

B/ Snáď sa vráti včas.

C/ Veru už bol unavený.

D/ Mal okolo päť oviec.

Pracovní list č.12: Citoslovčia

1. Doplňte nasledujúcu vetu:

Citoslovčia sú

.....

2. V osemšmerovke na nachádza 10 citosloviec. Nájdite a vypíšte ich:

H	E	J	U	R	B	N
P	A	Ľ	Č	J	A	S
R	N	A	J	U	D	Ľ
V	M	C	G	F	I	A
A	E	H	U	R	Á	Ľ
H	I	J	Ó	H	P	A
K	S	D	J	A	J	O

.....

.....

.....

3. Vyhl'adajte vo vetách citoslovčia a podčiarknite ich:

A/ Ľaľa, to je ale pekné prekvapenie!

B/ Buch-buch, ozývalo sa spoza okna.

C/ Ej, ale si ma poriadne vyľakal!

D/ Cha-cha, zasmiali sme sa na dobrom vtipe.

E/ Čf, vtom zazvonil zvonček.

F/ Áu, strašne ma bolí brucho.

G/ Fúj, to ale smrdí.

H/ Ach, ty si riadne prefíkaná.

I/ Mňau, mačiatko zamňaukalo a skrylo sa v stodole.

J/ Tik-tak, bijú naše hodiny.

K/ Čľup, žabka skočila do blata.

L/ Ó, aká si nádherná!

M/ Hurá, zajtra ideme na dovolenku.

N/ Uf, to je drina.

O/ Hm, musím o tom najprv popremýšľať.

P/ Draps, a už ť mám!

R/ Víf, počuť z poľa.

S/ Bé-bé, robia naše kozliatka.

4. Napíšte citoslovčia správne:

bym-bam , bing-bang ,
tyk-tak , cyp-lupi ,
hyjo , hi-hi-hi ,
dýnom-danom , hybaj ,
cyngi-lingy , chy-chy

5. Vytvorte citoslovčia, ktoré vyjadrujú alebo napodobňujú:

A/ pocit bolesti -
B/ zvuk hodín -
C/ preľaknutie -
D/ zvuk psa -
E/ údiv -
F/ zvuk cupotania -
G/ pocit radosti -

6. Z nasledujúcich sloviess utvorte citoslovčia:

A/ jojkať -
B/ kikiríkať -
C/ tikať -
D/ híkať -
E/ ujúkať -
F/ ťapkať -
G/ búchať -
H/ gágať -
I/ hmkať -
K/ hopkať -
L/ hrkútať -
M/ cukrovať -
N/ bučať -

7. Slovesá nahrad'ite vhodnými citoslovciami:

A/ Žabka čľupla do vody. -
B/ Dieťaťko cupká po koberci. -
C/ Chlapec buchol do dverí. -
D/ Zajko hopká po lúke. -
E/ Kohút kotkodáka. -
F/ Vrany hlasno krákajú. -
G/ Psík havká. -
H/ Hodiny bijú. -
I/ Auto treslo do plota. -

8. V nasledujúcich vetách podčiarknite citoslovčia a v prípade potreby doplňte čiarku:

A/ Báč chlapec spadol do vody.

B/ Deti čľup do potoka.

C/ Deti šmyk do lesa.

D/ Jablko cup na zem.

E/ Ľaľa pozrite tam!

F/ Fíha, to je zaujímavé.

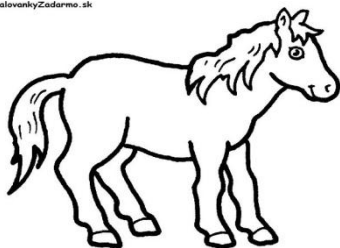
9. Ku každému obrázku vymyslíte vetu, v ktorej sa bude nachádzať citoslovce:

.....

.....

OmalovánkyZadarmo.sk

.....

Pracovný list č.13: Opakovanie citosloviec

1. Citoslovčia sú:

- A/ neohybné neplnovýznamové slová, ktoré vyjadrujú pocity a spájajú slová a vety.
- B/ neohybné neplnovýznamové slová, ktoré vyjadrujú pocity a napodobňujú zvuky.
- C/ neohybné neplnovýznamové slová, u ktorých nastáva spodobovanie.
- D/ neohybné neplnovýznamové slová, u ktorých nastáva vokalizácia.

2. V ktorej možnosti sú vyjadrené pocity človeka?

- A/ mňau, krá, bác
- B/ au, hej, hurá
- C/ šplach, čľup, buch
- D/ tik-tak, mé, hav-hav

3. V ktorej možnosti sú napodobnené zvuky?

- A/ cink, bim-bam, vrn
- B/ jáj, och, fuj
- C/ ohó, heš, ó
- D/ mňam, chi-chi, bří

4. V ktorej možnosti sú len citoslovčia?

- A/ veru, a, ach
- B/ buch, bác, pst
- C/ pod, pre, omylom
- D/ snád', možno, lebo

5. V ktorej možnosti je pravopisná chyba?

- A/ Odrazu Janko, čľup, do vody.
- B/ Hurá, konečne som dostal jednotku.
- C/ Hej, pod'te rýchlo sem!
- D/ Joj, ty ma vôbec počúvaš?

Pracovný list č.14: Opakovanie neohybných slovných druhov

- 1. Medzi neohybné slovné druhy patria:**
 - A/ príslovky, predložky, spojky, častice, citoslovčia
 - B/ slovesá, predložky, spojky, častice, citoslovčia
 - C/ zámená, číslovky, slovesá, predložky, spojky
 - D/ podstatné mená, prídavné mená, slovesá, príslovky, spojky

- 2. Z neohybných slovných druhov môžeme stupňovať niektoré:**
 - A/ príslovky
 - B/ predložky
 - C/ spojky
 - D/ citoslovčia

- 3. V ktorej možnosti sa nachádzajú len príslovky?**
 - A/ včera, ďaleko, náročky
 - B/ hore, po slovensky, slovenský
 - C/ domov, dom, domovina
 - D/ kde? blízko, vonku

- 4. V ktorej vete sa nachádza príslovka miesta?**
 - A/ Sedím uprostred triedy.
 - B/ Som blízko obchodného centra.
 - C/ Ideme na ihrisko.
 - D/ Prechádzame sa okolo.

- 5. V ktorej vete sa nachádza príslovka času?**
 - A/ Dnešný večer je nádherný.
 - B/ Stretneme sa večer.
 - C/ Dnešné ráno je hmlisté.
 - D/ V piatok pôjdem do knižnice.

- 6. V ktorej vete sa nachádza príslovka spôsobu?**
 - A/ Maľuješ pekne.
 - B/ Kúpila som pekný obraz.
 - C/ Na hlas si musíš dávať pozor.
 - D/ Tvoj hlas je zachrípnutý.

- 7. V ktorej vete sa nachádza príslovka príčiny?**
 - A/ To bol veľký omyl.
 - B/ Buchol ju omylom.
 - C/ Vykonal to bez nejakého dôvodu.
 - D/ Preto sa ma viac nepýtaj!

8. V ktorej možnosti sú len predložky?

- A/ spoza, a, lebo
- B/ pod, medzi, vedľa
- C/ veru, omylom, s
- D/ k, preto, snáď

9. V ktorej vete je predložkové spojenie v Datíve?

- A/ Dnes ideme bez prestávky.
- B/ Stretla som sa s bratom.
- C/ Kúpil som kvety pre mamku.
- D/ Chystám sa ku kamarátke.

10. V ktorej možnosti je uvedený správny pád predložkového spojenia?

- A/ pri tebe – Datív
- B/ v miestnosti – Datív
- C/ zo zeme – Akuzatív
- D/ v televízii – Inštrumentál

11. V ktorej možnosti nastáva vokalizácia predložiek?

- A/ vo vreci, bezo mňa
- B/ k nám, oproti parku
- C/ o výlete, na streche
- D/ v triede, pred školou

12. V ktorej vete sa nachádza predložka?

- A/ Stojím vedľa.
- B/ Stojím vedľa teba.
- C/ Som blízko.
- D/ Bývam oproti.

13. V ktorej možnosti je správne predložkové spojenie?

- A/ Stretneme sa za hodinu.
- B/ Je to na smiech.
- C/ Zastavím sa behom dňa.
- D/ Idem pre tašku.

14. V ktorej možnosti sú len spojky?

- A/ až, keď, veru
- B/ so, od, číup
- C/ pretože, a tak, ale
- D/ a, i, s,

15. V ktorej vete sa nachádza prirad'ovacia spojka?

- A/ Nevedeli, že to bude také zaujímavé.
- B/ Prídem, lebo mám čas.
- C/ Učil si sa alebo si bol na ihrisku?
- D/ Prišiel, aby sa ti ospravedlnil.

16. V ktorej vete sa nachádza podrad'ovacia spojka?

- A/ Kúpila som perá a ceruzy.
- B/ Prišiel k nám, no hneď sa vyparil von.
- C/ Nevedel, či k nám príde.
- D/ Dal mi knihu, ba aj kyticu mi priniesol.

17. V ktorej vete spája spojka slová?

- A/ Pozriem si obrázky a fotografie.
- B/ Neurobil si domácu úlohu, lebo zabudol.
- C/ Buď pôjdeme do mesta, alebo radšej ostaneme doma.
- D/ Nakúpim potraviny a potom sa budem ponáhľať do práce.

18. V ktorej vete spája spojka vety?

- A/ Prišiel som preto, aby som ti ukázal moje nové auto.
- B/ V škole sme sa učili vzor chlap a hrdina.
- C/ Kúpim chlieb i maslo.
- D/ Nechcela cukríky ani čokoládu.

19. V ktorej možnosti sa nachádzajú častice?

- A/ pre, z, a
- B/ asi, snáď, samozrejme
- C/ alebo, preto, keď
- D/ vysoko, náročky, pomaly

20. V ktorej vete sa nachádza častica?

- A/ Má ho nadovšetko rád.
- B/ Potrebujeme nadovšetko oddych.
- C/ Vrátil sa, no nič nepriniesol.
- D/ Neviem, či je to pravda.

21. V ktorej vete sa nenachádza častica?

- A/ Áno, som spokojný so svojou robotou.
- B/ Veď je to pravda.
- C/ A znova ma oklamal.
- D/ Prišiel, ale dlho sa u nás nezdržal.

22. V ktorej možnosti je pravopisná chyba?

- A/ Prídeš večer však?
- B/ Azda večer príde.
- C/ Vraj zajtra bude pršať.
- D/ Aspoň ti to konečne poviem.

23. V ktorej možnosti nie je pravopisná chyba?

- A/ Iba, ja prídem.
- B/ Možno, sa dohodneme.
- C/ Určite ti to vrátim.
- D/ Nie, to sa mi nepáči.

24. V ktorej možnosti sa nachádzajú citoslovčia?

- A/ od, s, pretože
- B/ a preto, veru, možno
- C/ ha-ha, bim-bam, fuj
- D/ och, ach, a

25. V ktorej vete sa nachádza citoslovce?

- A/ Hodiny hlasno tikajú.
- B/ Loptička cup-cup po chodníku.
- C/ Pes havká.
- D/ Dvere sa zabuchli.

26. V ktorej vete sa nenachádza citoslovce?

- A/ Uf, ako je dnes horúco!
- B/ Haló, poďte rýchlo sem!
- C/ Deti sa čľapkajú v bazéne.
- D/ Fíha, aká nádhera!

27. V ktorej vete je pravopisná chyba?

- A/ Víf, niečo počuť v kríkoch.
- B/ Pí, zakričal som na nášho koňa.
- C/ Bác, spadol som na chodníku.
- D/ Hej stojte!

28. V ktorej vete nie je pravopisná chyba?

- A/ No-no, len ma počúvajte!
- B/ Zvončeky ,cing, na vianočnom stromčeku.
- C/ Aú to je silná bolesť!
- D/ Dievčatá, chi-chi, na lavičke.

Zoznam bibliografických odkazov

1. KRAJČOVIČOVÁ, J. a kol. (2011) *Slovenský jazyk pre 7. ročník základnej školy*. Druhé vydanie, 2011, ISBN: 978-80-10-02174-1
2. KRAJČOVIČOVÁ, J. a kol. (2012) *Slovenský jazyk pre 8. ročník základnej školy*. Druhé vydanie, 2012, ISBN: 978-80-10-02375-2
3. PETRÍKOVÁ, D. a kol. (1997) *Literárna výchova pre 5. ročník základných škôl*. Prvé vydanie, 1997, ISBN: 80-85452-87-1
4. SMIEŠKOVÁ, E. (1989) *Malý frazeologický slovník*. Piate vydanie, 1989, ISBN: 80-08-00009-0
5. MAURI, A. (2008) *Ovocie a zelenina*. Prvé vydanie, 2008, ISBN: 978-80-8101-108-5

Internetové zdroje a zdroje obrázkov:

https://www.google.sk/search?q=príslovky&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ei=6MAgU9a-I4e14AS63oGYBQ&sqi=2&ved=0CAcQ_

https://www.google.sk/search?q=počasie&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ei=NsmgU9e3G42K4gSSooD4Ag&sqi=2&ved=0CAgQ_AUoAg&biw=1347&bih=615#

https://www.google.sk/search?q=učenie&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ei=wMMgU964JeGg4gSyjIHwAw&ved=0CAcQ_AUoAQ

https://www.google.sk/search?q=sneh&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ei=ncYgU7nnCIvf4wSvuYGoBA&ved=0CAcQ_AUoAQ&biw

https://www.google.sk/search?q=sneh&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ei=ncYgU7nnCIvf4wSvuYGoBA&ved=0CAcQ_AUoAQ&biw2QjU-_8Eo-JhQf9voHwBA&ved=0CAcQ_AUoAQ&bi

https://www.google.sk/search?q=článok+z+novín&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ei=ZHSjU-7AH6Gz4ASwkYCoAg&ved=0CAg